LINJA-AUTOLIITTO

Liikenne- ja viestintävaliokunta
Eduskunta
Helsinki

Viite: K 19/2026 vp Valtioneuvoston ilmastovuosikertomus 2026

Linja-autoliiton lausunto valtioneuvoston ilmastovuosikertomuksesta 2026

Pyydettynä lausuntona Linja-autoliitto lausuu seuraavaa.

Puhtaan siirtymän osalta linja-autoliikenteessä jatkuu vakaa ja suhteellisesti varsin nopea siirtyminen täysin puhtaaseen operointiin sähköbusseilla. Toisaalta polttoaineiden globaaliin saatavuuteen ja sitä kautta hintaan vaikuttavat tekijät ovat nopeasti heikentäneet alan kilpailukykyä. Liikenteen päästökaupan ja jakeluvelvoitteen kiristyminen voimistavat lähivuosina tätä kustannuskilpailukykyongelmaa.

Sosiaalisen ilmastorahaston kautta esitetyt kansalliset rahoituskohteet ovat linja-autoalan kannalta merkittäviä. Alueellisen joukkoliikenteen lisärahoitus Traficomille olisi erityisen tärkeä, koska valtion joukkoliikennemäärärahan ostovoima on alentunut reilussa viidessä vuodessa noin neljänneksen, kun samaan aikaan rahoitustaso on palautunut nimellisesti vuosikymmenen alun tasolle.

Yhtenä linja-autoalaan vaikuttavista uusista uhkatekijöistä on nyt tullut eurooppalaisen ajoneuvoteollisuuden toimintaedellytyksiä tavoittelevat komission aloitteet. Maaliskuussa 2026 Euroopan komissio esitti, että jatkossa EU-alueelle voisi hankkia käytännössä vain EU-alueella valmistettuja sähköbusseja. Samalla komissio esitti, että muiden, jo EU-alueelle hankittujen sähköbussien käyttö julkisissa hankinnoissa kiellettäisiin vuoden 2036 alussa (U 31/2026 vp).

Jos komission esitys etenee esitetyssä muodossaan, vaikeuttaa se laajalti myös ilmastopolitiikan tavoitteiden toteuttamista linja-autoalalla Suomessa. Komission lainsäädäntöaloite ilmentää sitä, miten paljon ristikkäisiä intressejä eri politiikkatavoitteiden välillä on. Suomi on kuitenkin ollut hyvin edistyksellinen juuri linja-autoalan päästöjen vähentämisessä ja nimenomaan puhtaiden ajoneuvojen hankintojen kautta.

Mika Mäkilä
toimitusjohtaja